

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

*Tento materiál vznikl jako součást projektu
EduCom, který je spolufinancován Evropským
sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.*

Základy ergonómických studií

Ing. Ondřej Lada
Siemens Industry Software s.r.o.

EDUCATION COMPANY

Výrobní systémy II

Technická univerzita v Liberci a partneři
Preciosa, a.s. a TOS Varnsdorf a.s.

TU v Liberci

PRECIOSA

Obsah přednášky

1. Co to je Ergonomie a čím se zabývá
2. Cíle Ergonomie
3. Přínosy Ergonomie
4. Používané metody v Ergonomii
5. Zákony, Nařízení vlády
6. Platné normy
7. Hygienické předpisy
8. Počítačová podpora ergonomie
9. Ergonomické studie na KVS

Co to je Ergonomie a čím se zabývá

„Ergonomie“ je pojem pocházející z řečtiny

ERGONOMOS

Složenina řeckých slov

„Ergon“ – práce

„Nomos“ – zákon

Co to je Ergonomie a čím se zabývá

6.6.2012

4

Ing. Ondřej Lada

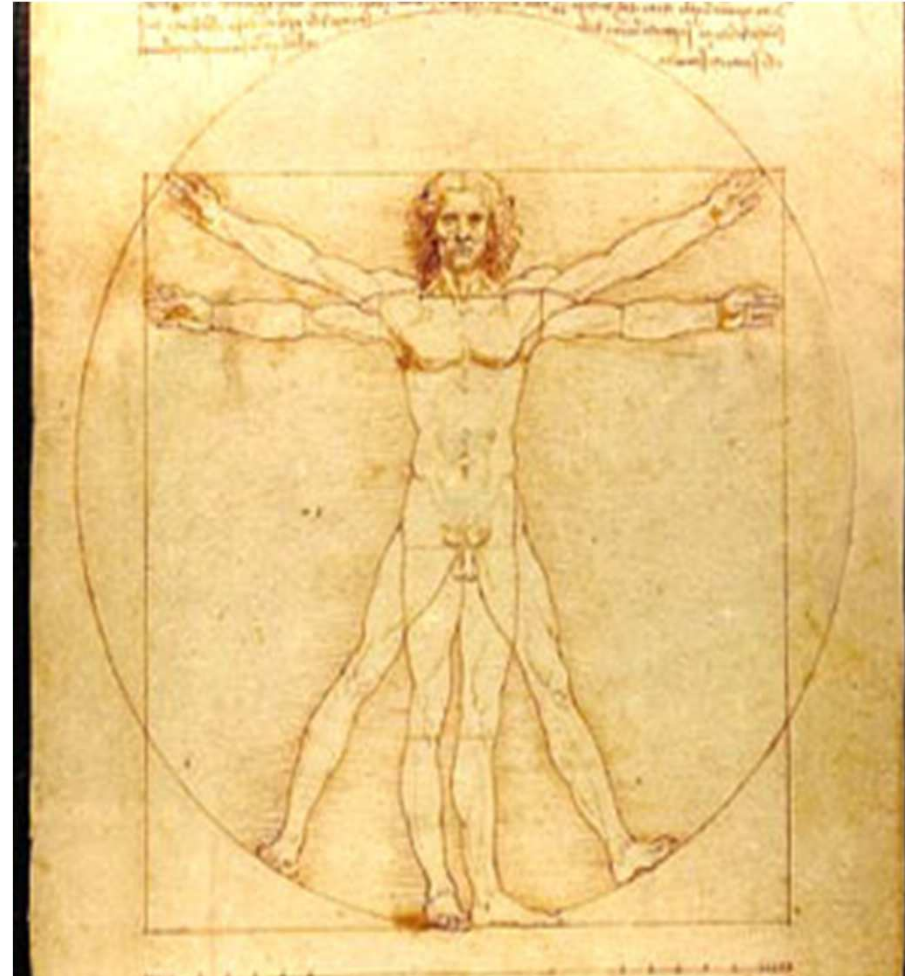
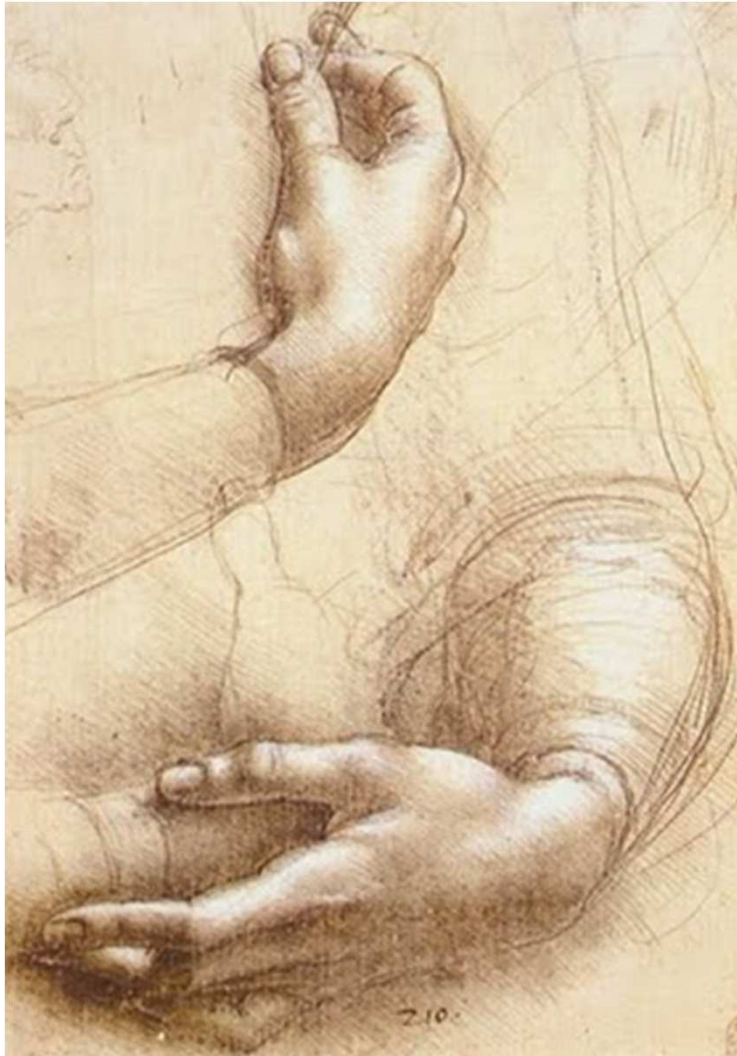
Tel.: +420 266 790 411

e-mail: ondrej.lada@siemens.com

Tento projekt je financován evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR

Projekt Educom
www.kvs.tul.cz/EduCom/

Co to je Ergonomie a čím se zabývá

Co to je Ergonomie a čím se zabývá

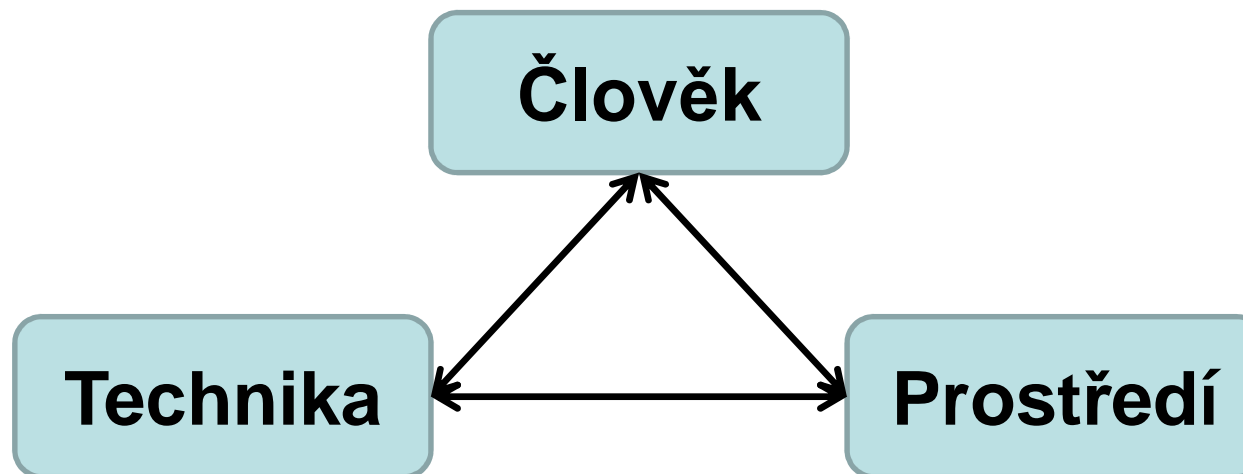
„Ergonomie je chápána jako interdisciplinární systémový vědní obor, který komplexně řeší činnost člověka i jeho vazby s technikou (strojem) a prostředím, s cílem optimalizovat jeho psychofyziologickou zátěž a zaručit rozvoj jeho osobnosti“

Ing. Miloslav Král, *Výzkumný ústav bezpečnosti práce*

***Ergonomie se snaží přizpůsobit pracovní okolí
člověku nikoliv naopak***

Co to je Ergonomie a čím se zabývá

Interdisciplinární vědní obor
sjednocuje poznatky mnoha humanitních a
technických vědních oborů a aplikuje je na
systém „člověk-technika-prostředí“

Co to je Ergonomie a čím se zabývá

Příklady vědních oborů

Medicína

Psychologie a Sociologie

Statistika

Antropologie (antropometrie)

Konstrukce zařízení

Design

Mechanika a Kybernetika

....

Cíle Ergonomie

1. Ochrana psychofyziologického zdraví
Odstranění nevhodných poloh těla , zbytečných
manipulací s těžkými břemeny a velkých
působících sil

2. Bezpečnost práce

Odstranění únavových a rušivých faktorů (vibrace,
hluk) => nepozornost, riziko úrazů

Integrace automatických prvků bezpečnosti práce
(světelné závory, pohybové senzory)

Cíle Ergonomie

3. Zvýšení efektivity práce

Odstranění zbytečných činností a nadměrné zátěže => usnadnění a snížení časové náročnosti práce

4. Zajištění podmínek pro profesní a osobnostní růst

Lepší pracovní podmínky => motivace pracovníka

Rotace na pracovištích => rozvíjení zručnosti, odstranění monotónnosti pracovní rutiny

Přínosy Ergonomie

4 hlavní přínosy

Snížení výskytu nemocí z povolání

Snížení nemocnosti na pracovišti

Zvýšení efektivity práce

Zvýšení kvality práce

Používané metody v Ergonomii

Metody Ergonomické analýzy pracovní zátěže je možné rozdělit podle jejich zaměření

Hodnocení zátěže při manipulaci s břemeny

Hodnocení zátěže v důsledku polohy těla nebo jeho částí

Komplexní hodnocení zátěže při práci včetně repetitivních činností

Používané metody v Ergonomii

Hodnocení zátěže při manipulaci s břemeny
Lower Back – zjišťuje tlakovou sílu na segmenty
páteře v bederní oblasti

Doporučený limit 3400 N

Maximální kritický limit 6400 N

NIOSH Lifting – stanovuje pro operaci doporučený
hmotnostní limit břemene a poměrem skutečné
hmotnosti a doporučené získává rizikový index

$LI \leq 0.85$ Riziko lze považovat za přijatelné.

$0.85 < LI < 1$ Existuje významné riziko.

$LI > 1$ Je nutné přepracování stroje/operace.

Používané metody v Ergonomii

Hodnocení zátěže v důsledku polohy těla nebo jeho částí

RULA „Rapid Upper Limb Assessment“

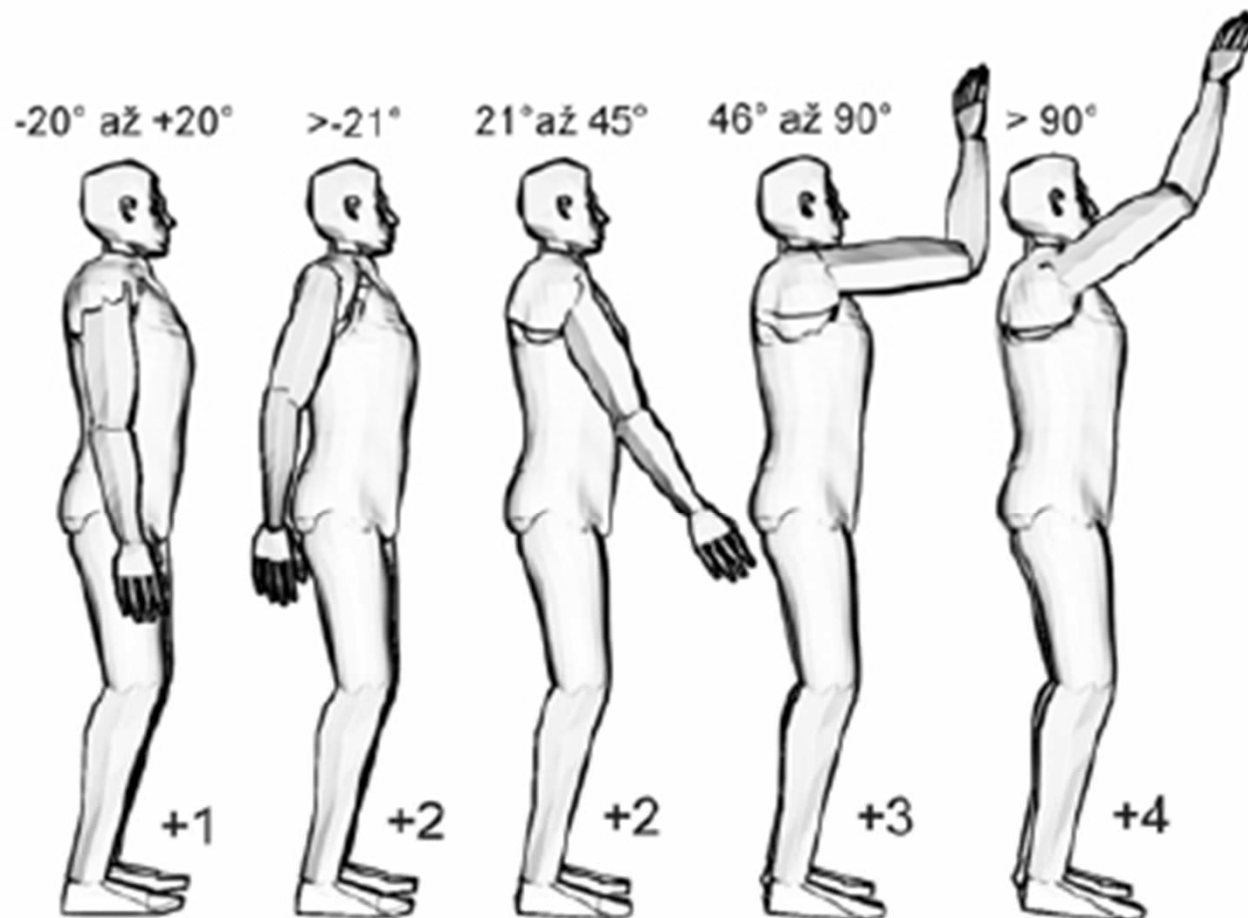
hodnoceny polohy jednotlivých částí těla (paže,
předloktí, zápěstí, krk, trup a dolní končetiny)

body jsou přidělovány na základě odklonu od
neutrální polohy

pomocí konverzních tabulek se stanoví výsledná
míra rizika

Používané metody v Ergonomii

Maximální možné skóre paží = 6 bodů

Používané metody v Ergonomii

Hodnocení zátěže v důsledku polohy těla
nebo jeho částí

OWAS „Ovako Working Posture Analysis Systém“
je utčena pro rychlou kontrolu pracovního postoje
a polohy s ohledem na pohodlí

Hlavním předpokladem je, aby nedošlo k:

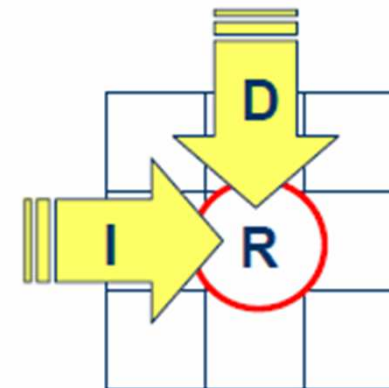
- subjektivní pracovní nepohodě
- neefektivnímu namáhání svalů
- nevhodnému zatížení těla

Používané metody v Ergonomii

Komplexní hodnocení zátěže při práci včetně repetitivních činností

EAWS „European Assembly Worksheed“
nástroj ergonomické analýzy na zjišťování rizik
biomechanického přetížení
patří mezi checklisty 1. úrovně, (pomezí mezi 1. a
2. úrovní.)

hodnotí 2 sledované veličiny:
intenzita činnosti (I)
doba trvání dané činnosti (D)

Zákony a Nařízení vlády

Zákon č. 262/2006 Sb. Zákoník práce -
obecná ustanovení

Zákon č. 309/2006 Sb. - další požadavky
bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

NV 361/2007 Sb. - podmínky ochrany zdraví
při práci

NV 101/2005 Sb. - podrobnější požadavky
na pracoviště a pracovní prostředí

Zákony a Nařízení vlády

NV 176/2008 Sb. - technické požadavky na
strojní zařízení

NV 148/2006 Sb. - ochrana zdraví před
nepříznivými účinky hluku a vibrací

NV 378/2001 Sb. - bližší požadavky na
bezpečný provoz a používání strojů,
technických zařízení, přístrojů a nářadí

Platné normy

Výběr Norem

ČSN ISO 6385 Ergonomické zásady pro
navrhování pracovních systémů

ČSN EN 547-1,2,3 Tělesné rozměry

ČSN EN 614-1 Ergonomické zásady navrhování –
terminologie a všeobecné Zásady

ČSN EN ISO 14122-1,2,3 Trvalé prostředky
přístupu ke strojnímu zařízení

ČSN EN ISO 14159 Hygienické požadavky pro
konstrukci strojních zařízení strojní zařízení

Hygienické limity

Hygienické limity hluku

nařízení vlády č. 148/2006 Sb.

pro osmihodinovou pracovní dobu - 85 dB

pro pracoviště, na nichž je vykonávána duševní
práce náročná na pozornost a soustředění - 50
dB

pro pracoviště, na nichž je vykonávána duševní
práce rutinní povahy včetně velínu 60 dB

pro pracoviště ve stavbách pro výrobu a
skladování 70 dB

Hygienické limity

Hygienické limity osvětlení ČSN EN 12464-1

100 lx	komunikační prostory a chodby
200 lx	šatny, umývárny, toalety
20 lx	regálové sklady (uličky bez obsluhy)
150 lx	regálové sklady (uličky s obsluhou)
200 lx	čistírna odlitků
300 lx	strojní výroba forem, tlakové lití
500 lx	svařovna, montáž, běžné kanceláře
750 lx	výroba nářadí a rezných nástrojů, ...
1000 lx	lakování, kontrola laku, výstupní kontrola

Hygienické limity

Hygienické limity teploty

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Doporučené teploty na pracovištích :

optimální teploty pro duševní práci 20 -25°C

pro lehkou fyzickou práci 17 -21°C

pro těžkou fyzickou práci 12 -17°C

Počítačová podpora ergonomie

Specializované simulační softwarové grafické nástroje

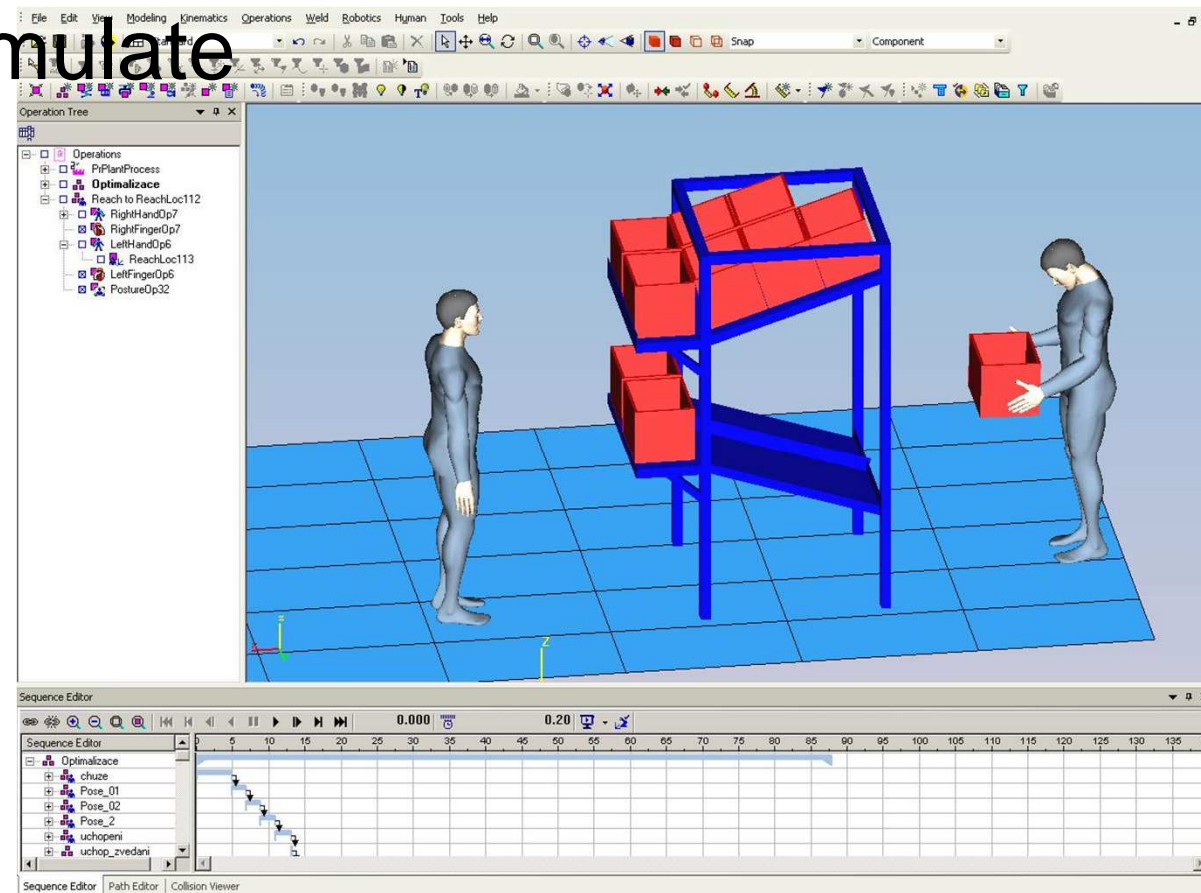
Obsahují množství naprogramovaných
ergonomických nástrojů

Práce spočívá v tvorbě grafického prostředí
(modelu), nastavení poloh a pohybů,
provedení ergonomické analýzy

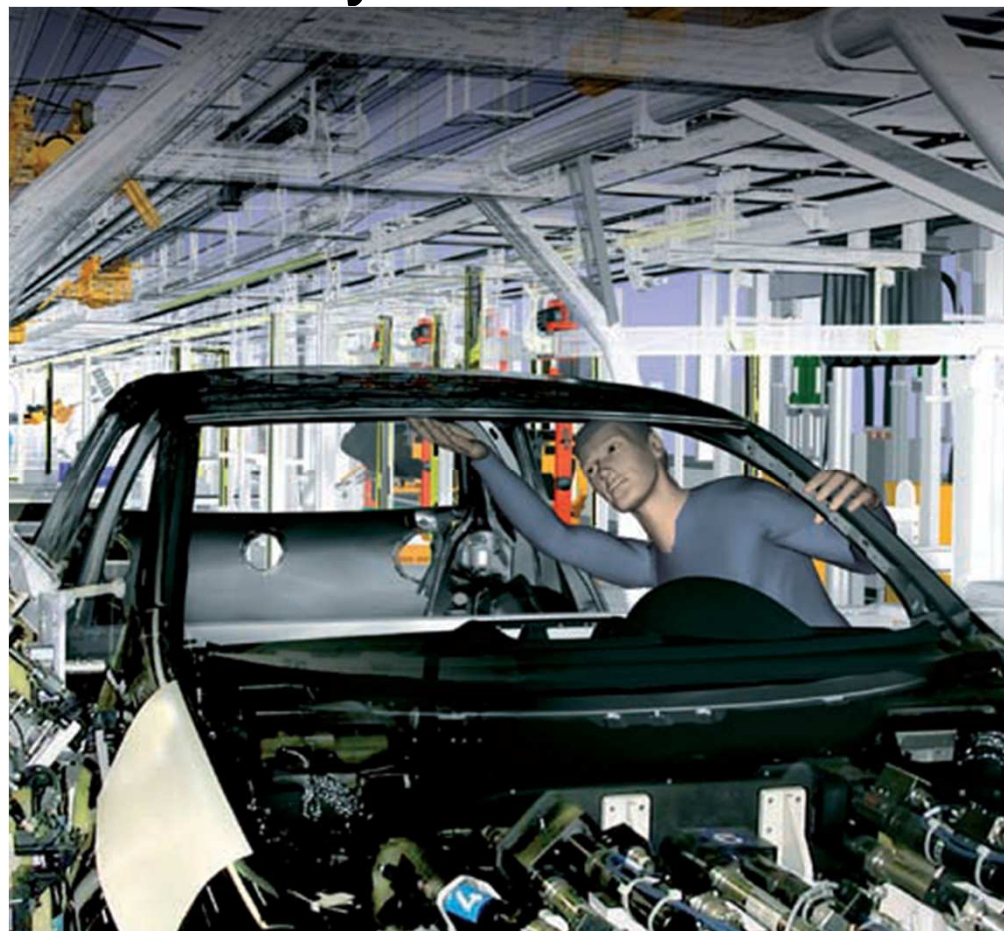
Počítačová podpora ergonomie

Softwarové řešení od firmy Siemens

Process Simulate

Softwarové řešení od firmy Siemens Classic Jack

Počítačová podpora ergonomie

Výhody:

Jednou vytvořený model je možné opakovaně používat

Možnost propojení s Motion Capture

Velké množství ergonomických analýz

Nevýhody:

Vysoké nároky na odbornost (software, ergonomie)

Větší časová náročnost (čas včetně tvorby modelu)

Ergonomické studie na KVS

Porovnání alternativ konstrukce regálů supermarketů z hlediska ergonomické zátěže zásobovače

Analýza pracovní zátěže pomocí počítačové simulace

Ergonomická analýza montážní linky

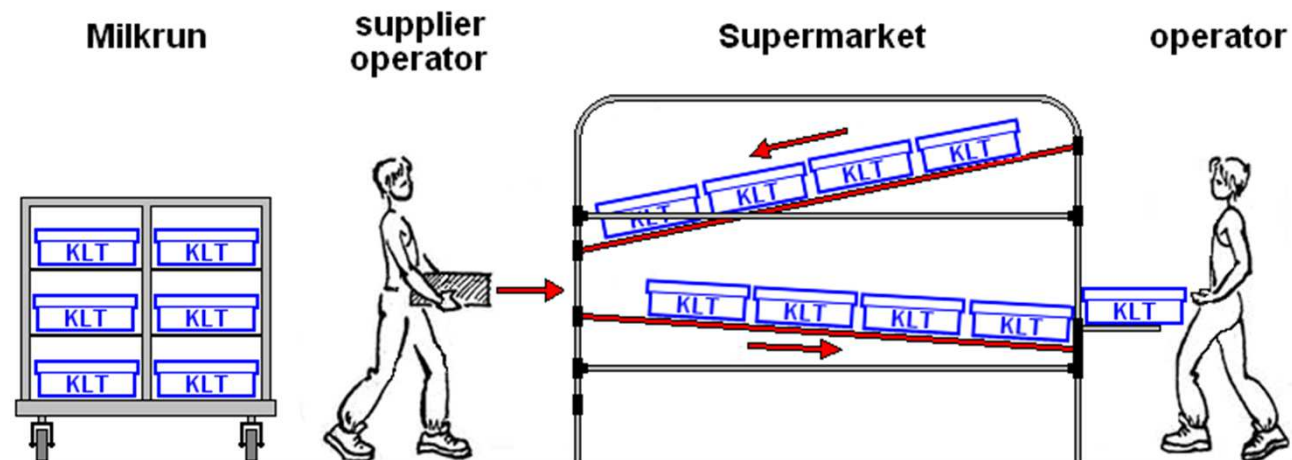
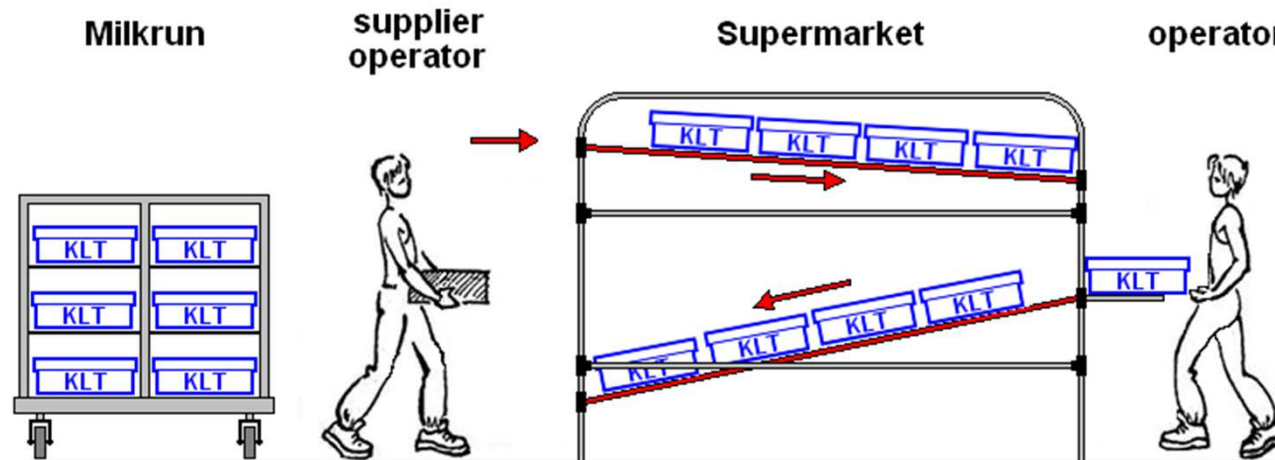
Ergonomické studie na KVS

Porovnání alternativ konstrukce regálů supermarketů z hlediska ergonomické zátěže zásobovače

Cílem bylo ověřit pracovní zátěž operátora a
zásobovače u dvou alternativ regálu
supermarketu

Byla provedena MOST analýza => časy úkolů
Operace prověřeny metodou EAWS

Ergonomické studie na KVS

Ergonomické studie na KVS

17	load onto fingers (e.g. clips, plugs)	<table border="1"> <tr><th>0</th><th>6</th><th>10</th><th>12</th><th>15</th></tr> <tr><td>o. (n)</td><td>3(2)</td><td>9(6)</td><td>15(10)</td><td>23(15)</td><td>30(20)</td></tr> <tr><td>f (%)</td><td>5</td><td>15</td><td>25</td><td>38</td><td>60</td></tr> </table>	0	6	10	12	15	o. (n)	3(2)	9(6)	15(10)	23(15)	30(20)	f (%)	5	15	25	38	60	time x load level	individual scores	Σ																																																																																																																																																																																			
0	6	10	12	15																																																																																																																																																																																																					
o. (n)	3(2)	9(6)	15(10)	23(15)	30(20)																																																																																																																																																																																																				
f (%)	5	15	25	38	60																																																																																																																																																																																																				
18	action forces required (no loads)	<table border="1"> <tr><th>0</th><th>2</th><th>4</th><th>6</th><th>10</th></tr> <tr><td>o. (n)</td><td>3(1)</td><td>9(3)</td><td>15(5)</td><td>21(7)</td><td>27(9)</td><td>36(12)</td></tr> <tr><td>f (%)</td><td>5</td><td>15</td><td>25</td><td>35</td><td>45</td><td>60</td></tr> </table>	0	2	4	6	10	o. (n)	3(1)	9(3)	15(5)	21(7)	27(9)	36(12)	f (%)	5	15	25	35	45	60	time x force level	individual scores	Σ																																																																																																																																																																																	
0	2	4	6	10																																																																																																																																																																																																					
o. (n)	3(1)	9(3)	15(5)	21(7)	27(9)	36(12)																																																																																																																																																																																																			
f (%)	5	15	25	35	45	60																																																																																																																																																																																																			
F forces of the arm and whole body all forces recorded in Newton (N) values for F_{lim} (MVC) for the usage of the "Empress Assembly Worksheet" (EAWs) (Action Forces) during the planning phase MVC values adapted to BW (80 kg) for these parameters - unless stating data <table border="1"> <tr><th>direction</th><th>0</th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th><th>13</th><th>14</th><th>15</th><th>16</th><th>17</th><th>18</th><th>19</th><th>20</th><th>21</th><th>22</th><th>23</th><th>24</th><th>25</th><th>26</th><th>27</th><th>28</th><th>29</th><th>30</th><th>31</th><th>32</th><th>33</th><th>34</th><th>35</th><th>36</th><th>37</th><th>38</th><th>39</th><th>40</th><th>41</th><th>42</th><th>43</th><th>44</th><th>45</th><th>46</th><th>47</th><th>48</th><th>49</th><th>50</th></tr> <tr><td>max</td><td>228</td><td>244</td><td>260</td><td>276</td><td>292</td><td>308</td><td>324</td><td>340</td><td>356</td><td>372</td><td>388</td><td>404</td><td>420</td><td>436</td><td>452</td><td>468</td><td>484</td><td>500</td><td>516</td><td>532</td><td>548</td><td>564</td><td>580</td><td>596</td><td>612</td><td>628</td><td>644</td><td>660</td><td>676</td><td>692</td><td>708</td><td>724</td><td>740</td><td>756</td><td>772</td><td>788</td><td>804</td><td>820</td><td>836</td><td>852</td><td>868</td><td>884</td><td>900</td><td>916</td><td>932</td><td>948</td><td>964</td><td>980</td><td>996</td><td>1012</td><td>1028</td><td>1044</td><td>1060</td><td>1076</td><td>1092</td><td>1108</td><td>1124</td><td>1140</td><td>1156</td><td>1172</td><td>1188</td><td>1204</td><td>1220</td><td>1236</td><td>1252</td><td>1268</td><td>1284</td><td>1300</td><td>1316</td><td>1332</td><td>1348</td><td>1364</td><td>1380</td><td>1396</td><td>1412</td><td>1428</td><td>1444</td><td>1460</td><td>1476</td><td>1492</td><td>1508</td><td>1524</td><td>1540</td><td>1556</td><td>1572</td><td>1588</td><td>1604</td><td>1620</td><td>1636</td><td>1652</td><td>1668</td><td>1684</td><td>1700</td><td>1716</td><td>1732</td><td>1748</td><td>1764</td><td>1780</td><td>1796</td><td>1812</td><td>1828</td><td>1844</td><td>1860</td><td>1876</td><td>1892</td><td>1908</td><td>1924</td><td>1940</td><td>1956</td><td>1972</td><td>1988</td><td>2004</td><td>2020</td><td>2036</td><td>2052</td><td>2068</td><td>2084</td><td>2100</td><td>2116</td><td>2132</td><td>2148</td><td>2164</td><td>2180</td><td>2196</td><td>2212</td><td>2228</td><td>2244</td><td>2260</td><td>2276</td><td>2292</td><td>2308</td><td>2324</td><td>2340</td><td>2356</td><td>2372</td><td>2388</td><td>2404</td><td>2420</td><td>2436</td><td>2452</td><td>2468</td><td>2484</td><td>2500</td></tr> </table>						direction	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	max	228	244	260	276	292	308	324	340	356	372	388	404	420	436	452	468	484	500	516	532	548	564	580	596	612	628	644	660	676	692	708	724	740	756	772	788	804	820	836	852	868	884	900	916	932	948	964	980	996	1012	1028	1044	1060	1076	1092	1108	1124	1140	1156	1172	1188	1204	1220	1236	1252	1268	1284	1300	1316	1332	1348	1364	1380	1396	1412	1428	1444	1460	1476	1492	1508	1524	1540	1556	1572	1588	1604	1620	1636	1652	1668	1684	1700	1716	1732	1748	1764	1780	1796	1812	1828	1844	1860	1876	1892	1908	1924	1940	1956	1972	1988	2004	2020	2036	2052	2068	2084	2100	2116	2132	2148	2164	2180	2196	2212	2228	2244	2260	2276	2292	2308	2324	2340	2356	2372	2388	2404	2420	2436	2452	2468	2484	2500
direction	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50																																																																																																																																																						
max	228	244	260	276	292	308	324	340	356	372	388	404	420	436	452	468	484	500	516	532	548	564	580	596	612	628	644	660	676	692	708	724	740	756	772	788	804	820	836	852	868	884	900	916	932	948	964	980	996	1012	1028	1044	1060	1076	1092	1108	1124	1140	1156	1172	1188	1204	1220	1236	1252	1268	1284	1300	1316	1332	1348	1364	1380	1396	1412	1428	1444	1460	1476	1492	1508	1524	1540	1556	1572	1588	1604	1620	1636	1652	1668	1684	1700	1716	1732	1748	1764	1780	1796	1812	1828	1844	1860	1876	1892	1908	1924	1940	1956	1972	1988	2004	2020	2036	2052	2068	2084	2100	2116	2132	2148	2164	2180	2196	2212	2228	2244	2260	2276	2292	2308	2324	2340	2356	2372	2388	2404	2420	2436	2452	2468	2484	2500																																																										

force = Σ lines 17 - 18				Attention: Max. score = 70 line 17 90 line 18	Attention: correct evaluation of duration of evaluation = 0,5																																																																				
Manual materials handling (per shift)																																																																									
19 Weights of loads [kg] for repositioning (lifting / lowering), carrying and holding as well as pushing and pulling																																																																									
<table border="1"> <tr><th>repositioning</th><th>carrying</th><th>holding</th><th>pushing</th><th>pulling</th><th>total</th></tr> <tr><td>0,5*</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td>10</td><td>15</td><td>20</td><td>25</td><td>30</td><td>35</td><td>40</td><td>> 40</td></tr> <tr><td>f (%)</td><td>2</td><td>5</td><td>7</td><td>10</td><td>12</td><td>15</td><td>20</td><td>25</td><td>30</td><td>35</td><td>> 35</td></tr> </table>						repositioning	carrying	holding	pushing	pulling	total	0,5*	1	2	5	10	15	20	25	30	35	40	> 40	f (%)	2	5	7	10	12	15	20	25	30	35	> 35																																						
repositioning	carrying	holding	pushing	pulling	total																																																																				
0,5*	1	2	5	10	15	20	25	30	35	40	> 40																																																														
f (%)	2	5	7	10	12	15	20	25	30	35	> 35																																																														
<table border="1"> <tr><th>load points</th><td>0,5</td><td>1</td><td>1,5</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5,5</td><td>7</td><td>8,5</td><td>25</td></tr> </table>						load points	0,5	1	1,5	2	3	4	5,5	7	8,5	25																																																									
load points	0,5	1	1,5	2	3	4	5,5	7	8,5	25																																																															
<table border="1"> <tr><th>pushing and pulling</th><th>repositioning</th><th>carrying</th><th>holding</th><th>pushing</th><th>pulling</th></tr> <tr><td>males</td><td>< 50</td><td>75</td><td>100</td><td>150</td><td>200</td><td>250</td></tr> <tr><td>females</td><td>< 40</td><td>60</td><td>80</td><td>115</td><td>155</td><td>195</td></tr> <tr><td>males</td><td>< 50</td><td>75</td><td>100</td><td>150</td><td>200</td><td>250</td><td>350</td><td>500</td><td>600</td><td>800</td><td>1250</td></tr> <tr><td>females</td><td>< 40</td><td>60</td><td>80</td><td>115</td><td>155</td><td>195</td><td>270</td><td>425</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>males</td><td>< 50</td><td>75</td><td>100</td><td>150</td><td>200</td><td>250</td><td>350</td><td>500</td><td>600</td><td>800</td><td>1250</td></tr> <tr><td>females</td><td>< 40</td><td>60</td><td>80</td><td>115</td><td>155</td><td>195</td><td>270</td><td>385</td><td>480</td><td>615</td><td>950</td></tr> </table>						pushing and pulling	repositioning	carrying	holding	pushing	pulling	males	< 50	75	100	150	200	250	females	< 40	60	80	115	155	195	males	< 50	75	100	150	200	250	350	500	600	800	1250	females	< 40	60	80	115	155	195	270	425				males	< 50	75	100	150	200	250	350	500	600	800	1250	females	< 40	60	80	115	155	195	270	385	480	615	950
pushing and pulling	repositioning	carrying	holding	pushing	pulling																																																																				
males	< 50	75	100	150	200	250																																																																			
females	< 40	60	80	115	155	195																																																																			
males	< 50	75	100	150	200	250	350	500	600	800	1250																																																														
females	< 40	60	80	115	155	195	270	425																																																																	
males	< 50	75	100	150	200	250	350	500	600	800	1250																																																														
females	< 40	60	80	115	155	195	270	385	480	615	950																																																														
<table border="1"> <tr><th>load points</th><td>0,5</td><td>1</td><td>1,5</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>8</td></tr> </table>						load points	0,5	1	1,5	2	3	4	5	6	8																																																										
load points	0,5	1	1,5	2	3	4	5	6	8																																																																
posture, position of load (select representative posture) trunk upright and / or not twisted load at or close to the body body little trunk bending or bending trunk deep or far forward twisting load far from the body load far from body or above shoulder level bending trunk for forward and twisting load far from the body limited postural stability while standing crouching or kneeling Posture points: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8																																																																									
(+) working conditions (pushing and pulling only) rolling pushing / pulling on (very) slick floor gaps / edges on structures sheet metal, into / out of a truck starting, strongly damaged floor trays have to be loaded off when																																																																									
frequency of load manipulations (per / shift), holding time [min] or travel distance [meter / shift] # repositioning / pushing & pulling < 5m 2,5 min : 10 min : 37 min : 90 min : 180 min : > 240 min distance (carrying, pushing & pulling > 5m) 300 m : 650 m : 2,5 km : 12 km : > 15 km f - time- or distance points																																																																									
19 a load posture (condition) x (# of time or distance) repositioning (≤ 5m) x 6 = (0,8 + 2) holding (≤ 5m) x 2 = (0,8 + 2) carrying (≥ 6m) x 6 = (0,8 + 2) pushing & pulling x =																																																																									
to be applied for more than 2000 repositionings / shift only Maximal cumulative time points for all tasks of repositioning, holding, carrying as well as pushing & pulling all together = 12 handling = Σ line 19a = 9,6 + 3,2 + 9,6 + 0 = 22,4																																																																									

20 Number of real actions (min)				use highest value of static / dynamic actions for most loaded arm)																																																		
power grips or contact grip finger press or moderate pinch (five finger or hand) strong pinch (thumb to one or two fingers)				Very long lasting static actions, almost 75% Long lasting static actions, almost 50% Substantial amount of static actions, ~ 35% Considerable amount of static actions, ~ 15% Low amount of static actions, ~ 10% Very low amount of static actions, < 5% no static actions static arm movements, they start/renew arm movements but do not start/renew arm movements under rest, but extend or oscillate and irregularly fluctuate arm movements very fast, but of infrequent nature, necessary to keep pace with production rhythm																																																		
Task <table border="1"> <tr><th>Static actions (sec/min)</th><td>45</td><td>30</td><td>20</td><td>10</td><td>5</td><td>3</td><td>2-5</td><td>10</td><td>15</td><td>20</td><td>25</td><td>30</td><td>35</td><td>>35</td></tr> <tr><th>Dynamic real actions (actions/min)</th><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>7</td><td></td></tr> <tr><th>Mode of grip</th><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>7</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>				Static actions (sec/min)	45	30	20	10	5	3	2-5	10	15	20	25	30	35	>35	Dynamic real actions (actions/min)	1	1	0	0	0	0	0	0	1	2	3	4	7		Mode of grip	1	2	4	7											Calculations (Force x Frequency / Duration) + Grip (Force x Frequency / Duration + Grip) x percentage					
Static actions (sec/min)	45	30	20	10	5	3	2-5	10	15	20	25	30	35	>35																																								
Dynamic real actions (actions/min)	1	1	0	0	0	0	0	0	1	2	3	4	7																																									
Mode of grip	1	2	4	7																																																		
Very light pressure of finger or hand Light pressure of finger or hand Handling of small loads Handling of smaller loads or use of small manually driven tools Force application with little manual driven tools Force application in cutting & forces for grasping or moving objects High force application using large manual tools				<table border="1"> <tr><th>FFG</th><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>7</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><th>%</th><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>6</td><td>9</td><td>12</td></tr> <tr><th>FFGp</th><td>2</td><td>6</td><td>10</td><td>12</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>				FFG	1	2	4	7											%	1	1	0	0	0	0	0	1	2	3	4	6	9	12	FFGp	2	6	10	12												
FFG	1	2	4	7																																																		
%	1	1	0	0	0	0	0	1	2	3	4	6	9	12																																								
FFGp	2	6	10	12																																																		
finger points				Σ = 2,4																																																		
hand / arm / shoulder postures Use scores as below for wrist and elbows. Multiply scores x 3, if shoulders are involved close to or above shoulder height without support or in awkward postures. Hand abduction > 10° adduction > 45° supination / pronation > 60° forearm flexion / extension > 60°				<table border="1"> <tr><th>hand / arm posture points</th><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>< 25%</td><td>25 - 50%</td><td>60 - 80%</td><td>> 80%</td><td></td><td></td></tr> </table>				hand / arm posture points	0	1	2	3	4	< 25%	25 - 50%	60 - 80%	> 80%																																					
hand / arm posture points	0	1	2	3	4																																																	
< 25%	25 - 50%	60 - 80%	> 80%																																																			
additional factors (choose only one answer) Gloves inadequate (which interfere with the handling ability, required) are used for over half the time the working gestures required imply a countershock (such as e.g., hammering, or hitting with a pick over hard surfaces, etc.) with frequency of 2 time per minute or more the working gestures imply a countershock (using the hand as a tool) with freq. of 10 time / hour or more exposure to cold or refrigeration (less than 0 degree) for over half the time vibrating tools are used for 1/3 of the time or more. Tools with high level of vibrations (use score 4) the tools employed cause compressions of the skin (reddening, callusities, blisters, etc.) precision tasks are carried out for over half the time (tasks over areas smaller than 2-3 mm) more than one additional factor is present at the same time and overall occupy the whole of the time (use score 3)				additional points <table border="1"> <tr><th>duration of repetitive movements</th><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><th>duration [h / shift]</th><td>1</td><td>1,5</td><td>2</td><td>2,5</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td><td>5,5</td></tr> <tr><th>duration points</th><td>1</td><td>1,5</td><td>2</td><td>2,5</td><td>3</td><td>3,5</td><td>4</td><td>4,5</td><td>5</td><td>5,5</td></tr> </table> work organization Breaks are possible at every time process continues despite break Breaks are possible within given conditions Breaks lead to a stop / interruption of the process <table border="1"> <tr><th>rest pauses (≤ 5 min)</th><td>1</td><td>0</td><td>2-3</td><td>4-5</td><td>6-8</td><td>> 8</td></tr> <tr><th>rest points</th><td>0</td><td>0,5</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td></td></tr> </table>				duration of repetitive movements	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	duration [h / shift]	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	duration points	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	rest pauses (≤ 5 min)	1	0	2-3	4-5	6-8	> 8	rest points	0	0,5	1	2	4	
duration of repetitive movements	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																																												
duration [h / shift]	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5																																												
duration points	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5																																												
rest pauses (≤ 5 min)	1	0	2-3	4-5	6-8	> 8																																																
rest points	0	0,5	1	2	4																																																	
Overall evaluation of upper limb loads in repetitive tasks				20 (force & grip) + hand / arm posture + additional) x duration = upper limbs <table border="1"> <tr><th>a</th><td>2,4</td><td>b</td><td>2</td><td>c</td><td>4,5</td><td>d</td><td>19,8</td></tr> </table>				a	2,4	b	2	c	4,5	d	19,8																																							
a	2,4	b	2	c	4,5	d	19,8																																															

Ergonomické studie na KVS

Alternativa A											
Supplier	EAWS evaluation	Whole body	=	Postures	+	Forces	+	Manual handling	+	Extra	Upper limbs
	possible	32,4	=	10	+	0	+	22,4	+	0	19,8
Operator	EAWS evaluation	Whole body	=	Postures	+	Forces	+	Manual handling	+	Extra	Upper limbs
	low	16,2	=	5	+	0	+	11,2	+	0	8,5
Alternativa B											
Supplier	EAWS evaluation	Whole body	=	Postures	+	Forces	+	Manual handling	+	Extra	Upper limbs
	possible	29,9	=	7,5	+	0	+	22,4	+	0	19,8
Operator	EAWS evaluation	Whole body	=	Postures	+	Forces	+	Manual handling	+	Extra	Upper limbs
	low	16,2	=	5	+	0	+	11,2	+	0	8,5
EAWS evaluation		0-25	Low risk								
		26-50	Possible risk								
		>50	High risk								

Ergonomické studie na KVS

Analýza pracovní zátěže pomocí počítačové simulace

Optimalizace výrobního procesu na stroji Mazak Integrex 100 IV z pohledu ergonomie

Tvorba modelu a layoutu pracoviště v Process Simulate

Ergonomická analýza současného stavu

Návrh opatření

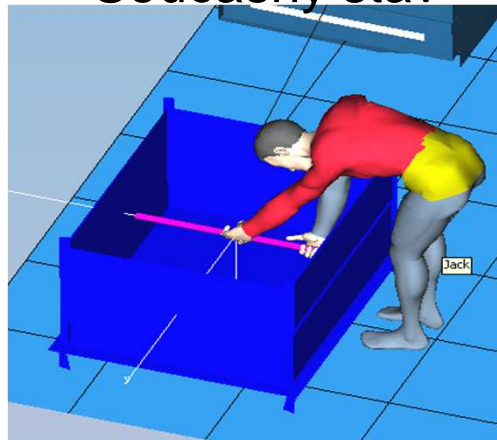
Porovnání současného a navrhovaného stavu

Ergonomické studie na KVS

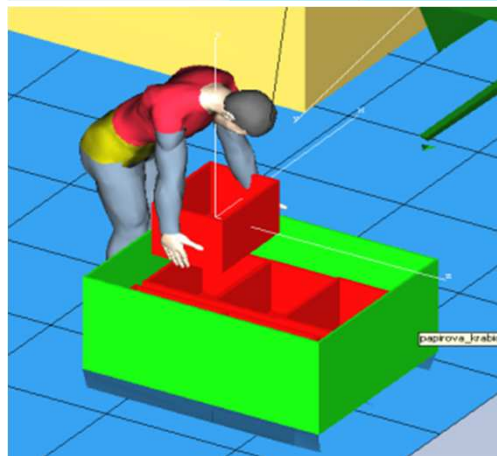
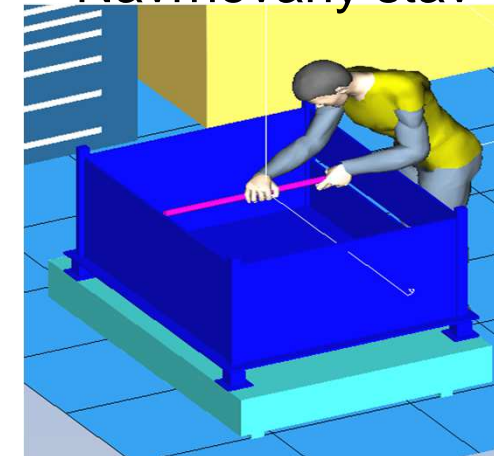
Identifikovány 2 problematické operace

Současný stav

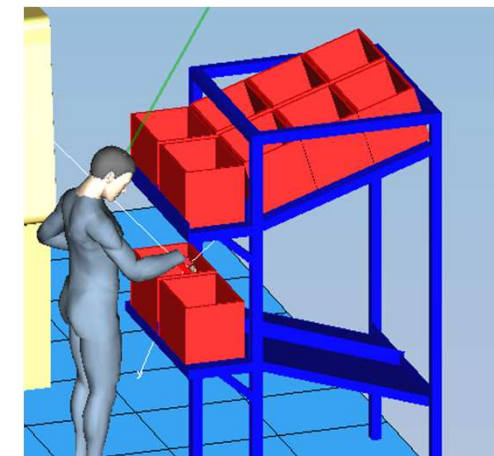

Paletový vozík s
odporovou pružinou

Navrhovaný stav

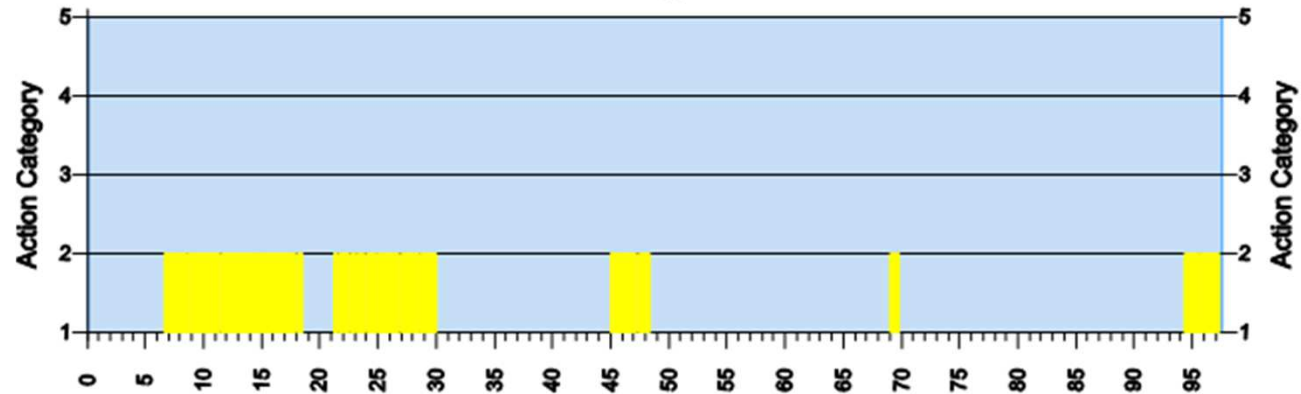
Odkládání plných
KLT do spádového
regálu

Ergonomické studie na KVS

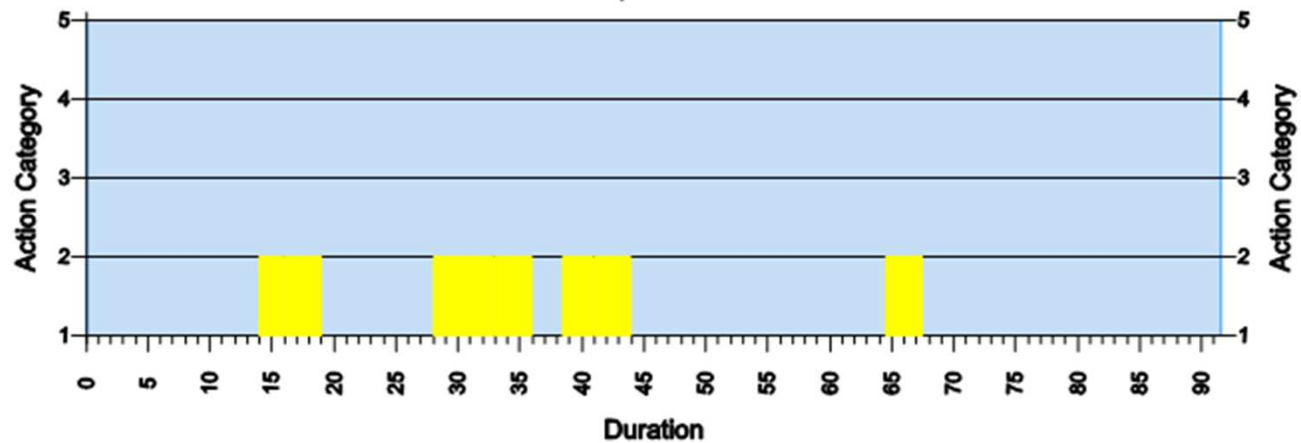
OWAS - Action Categories for Work Posture Combinations

OWAS - zakladani_obrobku - Jack

OWAS - Action Categories for Work Posture Combinations

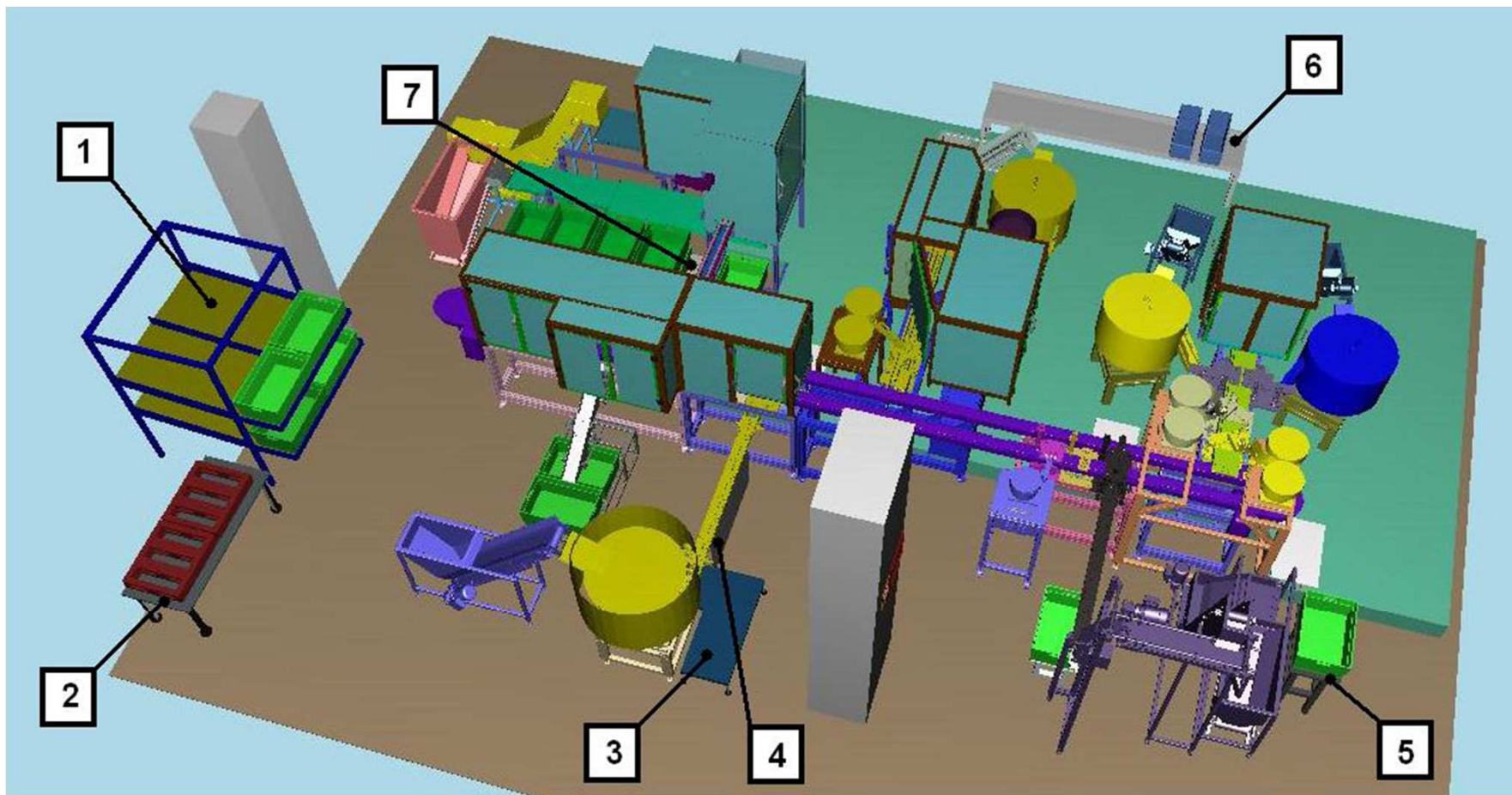
OWAS - Optimalizace - Jack

Ergonomické studie na KVS

- Ergonomická analýza montážní linky
  - Tvorba modelu automatické montážní linky
  - Identifikování problémových oblastí linky
- Ergonomická analýza z pohledu pracovníka za podpory počítačové simulace
- Návrh opatření ke zlepšení stávajícího stavu
- Porovnání navrhovaného řešení se současným stavem
- Zhodnocení návrhu

Ergonomické studie na KVS

1 - spádový regál, 2 - paletový stůl, 3 - stolička vršky, 4 - bránící deska
5 - stůl spodky, 6 - stůl dutinky, 7 - stůl třmeny

Ergonomické studie na KVS

Navržená opatření:

Přidání pružinového paletového stolu na operaci 3

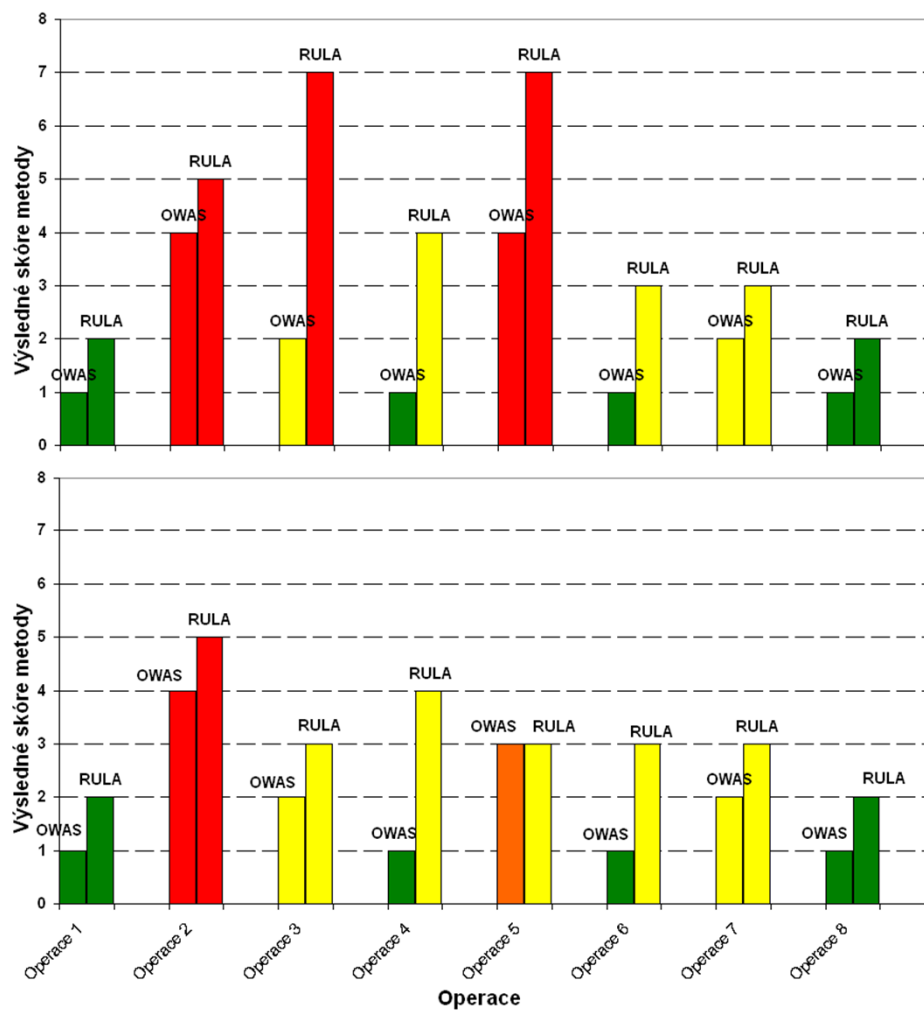
Přidání spádového regálu na operaci 5

Zvýšení výšky umístění beden pro hotové výrobky

Ergonomické studie na KVS

Ergonomické hodnocení mon.16 metodami OWAS, RULA

Literatura

- [1] KRÁL, Miroslav. *Pět kroků chronologického postupu ergonomického zkoumání a hodnocení v rámci pracovního systému*. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2001. 27 s. ISBN 8023888749.
- [2] Interní školící materiály. Siemens Industry Software s.r.o.
- [3] HANIŠ, Pavel, Projekt aplikace metodiky EAWS ve společnosti DENSO Manufacturing Czech, s.r.o. [cit 2009/11/10]. Dostupný na WWW: http://web.fame.utb.cz/cs/docs/Pavel_Hanys_prispevek.pdf?PHPSESSID=04d3ccc54034dbee10915866f1ad3d2e
- [4] IPA Slovakia: Manipulace s břemeny [online]. c2009 [cit. 2009-02-14]. Dostupný z WWW: <http://www.ipaslovakia.sk/slovník_view.aspx?id_s=151>.
- [5] LADA, O. – PLECHAČ, R.: Comparison of supermarket racks construction alternative from the view of ergonomic strain of the supplier operator: Výrobní systémy dnes a zítra. Liberec 2009. Liberec: Technická univerzita v Liberci – Fakulta strojní - Katedra výrobních systémů, 2009, ISBN 978-80-7372-541-9
- [6] HOLENDA, Miroslav. *Analýza pracovní zátěže pomocí počítačové simulace*. TU v Liberci, 2010. 48 s. Bakalářská práce. TU v Liberci.
- [7] BORŮVKA, Lukáš. Ergonomická analýza montážní linky. TU v Liberci, 2011. Diplomová práce. TU v Liberci

Děkuji za pozornost

Tato přednáška byla inovována v rámci projektu EduCom
CZ.1.07/2.2.00/15.0089

EduCom - Inovace studijních programů s ohledem na
požadavky a potřeby průmyslové praxe zavedením inovativního
vzdělávacího systému "Výukový podnik"